

Suvestinė redakcija nuo 2020-08-19

Įsakymas paskelbtas: TAR 2017-07-17, i. k. 2017-12291

Nauja redakcija nuo 2020-08-19:

Nr. [1-252](#), 2020-08-17, paskelbta TAR 2020-08-18, i. k. 2020-17470

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

**ĮSAKYMAS
DĖL ENERGIJOS SUTAUPYMO SUSITARIMŲ SUDARYMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2017 m. liepos 14 d. Nr. 1-187
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 6 straipsnio 20 punktu:

1. T v i r t i n u Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u Viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai vykdyti įgaliosios įstaigos funkcijas ir atlikti pagal šio įsakymo 1 punkte nurodytą aprašą teikiamų ataskaitų analizę, duomenų sisteminimą, apibendrinimą ir patikrinti ne mažiau kaip 20 procentų ataskaitose nurodytų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių dokumentų ir atliktų skaičiavimų.“

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministro 2017 m. liepos 14 d.
įsakymu Nr. 1-187 (Lietuvos
Respublikos energetikos ministro
2020 m. rugpjūčio 17 d.
įsakymo Nr. 1-252 redakcija)

ENERGIJOS SUTAUPYMO SUSITARIMŲ SUDARYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato susitarimų dėl energijos sutaupymo (toliau – susitarimai), pasirašomų tarp Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) ir elektros ir dujų perdavimo sistemų bei skirstomųjų tinklų operatorių, kuriuose valstybei tiesiogiai ar per jos kontroliuojamas įmones priklauso ne mažiau kaip 1/2 balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų (toliau – operatoriai) bei kitų energetikos įmonių (toliau bendrai – Įmonės), sudarymo tikslus, tvarką, šalių teises ir pareigas, susitarimų vykdymo ataskaitų apie sutaupyta energiją teikimo reikalavimus ir sutaupytos energijos apskaičiavimo principus. Jei vienas ar keli operatoriai priklauso valstybės valdomai įmonei, Energetikos ministerija gali pasirašyti daugiašalį susitarimą, įtraukiant ir valstybės įmonę, tiesiogiai valdančią operatorių (-ius), kuri užtikrintų sklandų operatoriaus (-ių) bendradarbiavimą bei koordinavimą, siekiant energijos efektyvumo nacionalinių tikslų.

2. Viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra vykdo įgaliotosios įstaigos (toliau – įgaliota įstaiga) funkcijas ir atlieka pagal Aprašą teikiamų ataskaitų analizę, duomenų sisteminimą, apibendrinimą ir patikrina ne mažiau kaip 20 procentų ataskaitose nurodytų energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių dokumentų ir atliktų skaičiavimų.

3. Susitarimų sudarymo tikslas – taupyti galutinę energiją (toliau – energija) visose Lietuvos Respublikos ūkio srityse, didinant energijos vartojimo efektyvumą ir mažinant energijos vartojimo neigiamą poveikį aplinkai.

4. Aprašas taikomas Įmonėms, Energetikos ministerijai ir įgaliotai įstaigai.

5. Įmonės privalo sutaupyti susitarimuose dėl energijos sutaupymo nustatytus energijos kiekius diegdamos ekonomiškai pagrįstas energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones galutinių vartotojų objektuose. Nustatant Įmonei privalomus sutaupyti energijos kiekius, atsižvelgiama atitinkamai į kiekvienos Įmonės specifiką, vykdomas veiklas ir jų pobūdį, vartotojų kiekį, energijos srautus ir kitus aktualius kriterijus.

6. Susitarimai rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio ir šio Aprašo nuostatomis.

7. Susitarimai sudaromi pagal pavyzdinę energijos sutaupymo susitarimo formą (Aprašo 1 priedas). Susitarimai sudaromi laikotarpiui iki 2030 m. gruodžio 31 d. Sudarant daugiašalį susitarimą, į jį įtraukiamos visos pavyzdinėje energijos sutaupymo susitarimo formoje numatytos nuostatos. Bendru šalių susitarimu gali būti įtraukiamos ir papildomos su Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymu suderinamos nuostatos.

8. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme.

II SKYRIUS

DALYVAVIMAS ĮGYVENDINANT ENERGIJOS TAUPYMO PRIEMONES

9. Įmonė tiesiogiai pati arba per kitus asmenis inicijuoja ir (ar) dalyvauja įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones (toliau – taupymo priemonė) pas galutinį vartotoją Lietuvos Respublikoje, laikydamosi šių metodų ir principų:

9.1. turi būti pagrįstas Įmonės veiklos reikšmingas indėlis įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones. Įmonė turi įrodyti, kad dėl jos reikšmingų veiksmų yra pasiekti papildomi energijos sutaupymai ir kad dėl tokių reikšmingų veiksmų nebuvimo tokie energijos sutaupymai nebūtų pasiekti. Reikšmingas indėlis apima finansinį ir (ar) techninį Įmonės indėlį ir neapima galutinių vartotojų švietimo ir konsultavimo veiklų;

9.2. Įmonė, įgyvendindama energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones, Energetikos ministerijai turi pateikti kiekvienos priemonės reprezentatyvius duomenis: tikslinį sektorių, gyvavimo trukmę, sutaupyto energijos apskaičiavimo metodiką, įskaitant metodikoje naudojamus kriterijus ir prielaidas, bei kokia verte energijos taupymo poveikis laikui bėgant mažėja. Šis reikalavimas taikomas prieš pradėdant įgyvendinti taupymo priemones;

9.3. jeigu Įmonė iki 2020 m. gruodžio 31 d. įgyvendino energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonę ir dėl tos įgyvendintos priemonės imamasi naujų atskirų veiksmų po 2020 m. gruodžio 31 d., kurie generuoja papildomus energijos sutaupymus, tokie energijos sutaupymai, kurie pasiekti papildomai būtent tik iš naujų atskirų veiksmų yra deklaruojami Energetikos ministerijai pagal Aprašo reikalavimus;

9.4. jeigu Įmonė iki 2020 m. gruodžio 31 d. įgyvendino energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonę ir dėl tos įgyvendintos priemonės iki 2020 m. gruodžio 31 d. įdiegti atskiri veiksmai toliau generuoja energijos sutaupymus po 2020 m. gruodžio 31 d., tokie energijos sutaupymai nėra deklaruojami Energetikos ministerijai pagal Aprašo reikalavimus;

9.5. Įmonė užtikrina, kad kai energijos efektyvumo priemonių ar atskirų veiksmų poveikis iš dalies sutampa, sutaupyto energijos kiekis nėra skaičiuojamas du kartus;

9.6. Įmonės užtikrina, kad kai keičiasi energijos efektyvumo priemonių apskaičiavimo prielaidos labiau reprezentatyviomis ir (ar) energijos sutaupymų apskaičiavimo metodika, sutaupyto energijos kiekiai pagal poreikį perskaiciuojami nuo priemonių gyvavimo pradžios. Jeigu energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonės sutaupymų apskaičiavimo metodikos bei prielaidų ir (ar) kriterijų pasikeitimas vėlesniuose etapuose turi įtakos pradiniam etape prieš sudarant susitarimą suplanuotam įsipareigojimui, kuris buvo įvertintas atitinkamai pagal kitokią metodiką, prielaidas ir (ar) kriterijus, Energetikos ministerija įvertina poreikį koreguoti susitarimą Aprašo 34 punkte nustatyta tvarka.

10. Įmonė gali deklaruoti Energetikos ministerijai galutinių vartotojų objektuose įgyvendintų energijos efektyvumo didinimo priemonių sutaupyta energiją kaip savo, jei sutartyse su kitais asmenimis ar galutiniais vartotojais bus nurodyta, kad Įmonė reikšmingai prisidėjo (finansiskai ir (ar) techniškai) prie galutinių vartotojų objektuose įgyvendintų energijos taupymo projektų bei dėl tokių reikšmingų Įmonių veiksmų nebuvimo, tokie energijos projektai nebūtų įgyvendinti, o energijos sutaupymai nebūtų pasiekti. Reikalavimas dėl reikšmingo Įmonės (finansinio ir (ar) techninio) prisidėjimo prie galutinių vartotojų objektuose įgyvendintų energijos taupymo priemonių netaikomas, jei operatorius šį faktą jau įrodė, tačiau pasiekęs didesnę nei numatyta susitarime energijos sutaupymų įsipareigojimų dalį, energijos sutaupymo tikslą viršijančią dalį, perleidžia kitam tos pačios valstybės įmonės valdomam operatoriui.

III SKYRIUS

DOKUMENTAI

11. Įmonės sutarčių su kitais asmenimis ar galutiniais vartotojais ir taupymo priemonių dokumentams, teikiamiems pagal Aprašo 27 ir 29 punktų reikalavimus, taiko šiuos bendrus reikalavimus:

11.1. nurodoma taupymo priemonių informacija pagal Aprašo 2-4 priedus bei aprašytos visos dalyvaujančiosios šalys, įskaitant galutinį vartotoją, kurio objekte diegiamos taupymo priemonės (kontaktinė informacija, taupymo priemonės diegimo vieta, pastato ar buto unikalus numeris ir pan.) ir (ar) kitą asmenį, kuris diegia taupymo priemones galutinio vartotojo objekte, dokumentais pagrįstas Įmonės indėlis įgyvendinant taupymo priemones, finansinės paramos dydis (jei taikoma), techninio pobūdžio indėlio forma ir kiekis (jei taikoma);

11.2. taupymo priemonės įdiegimo užbaigimas patvirtinamas galutinio vartotojo raštišku patvirtinimu, kad taupymo priemonė įdiegta arba užbaigtų darbų priėmimo - perdavimo aktu ar kitu šį faktą patvirtinančiu analogišku dokumentu. Šių dokumentų pateikimo reikalavimas Įmonėms taikomas Aprašo 2 punkte nustatyta tvarka;

11.3. dokumentuojama informacija apie įdiegtos taupymo priemonės sutaupyta energiją (matuojamieji ir (ar) skaičiuojamieji duomenys, prielaidos, detali sutaupytos energijos skaičiavimo metodika, įskaitant tarpinius kintamuosius, priemonės gyvavimo trukmė, energijos taupymo poveikio kitimas laikui bėgant).

12. Dokumentus ir kitų asmenų dokumentų, susijusių su taupymo priemonės įdiegimu, kopijas Įmonės privalo saugoti 3 metus. Jie turi būti pasiekiami Energetikos ministerijos ar įgaliotos įstaigos patikrinimams.

IV SKYRIUS KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

13. Įmonės yra atsakingos už savo parengtų dokumentų ir ataskaitų teisingumą. Sutartyse su kitais asmenimis ir (ar) galutiniais vartotojais taip pat turi būti numatyta ir šių asmenų atsakomybė už jų rengiamų dokumentų kokybę.

14. Kasmet įgaliota įstaiga atlieka ne mažiau kaip 20 procentų deklaruotų ir per praėjusius kalendorinius metus įdiegtų taupymo priemonių patikrinimą pagal įgaliotos įstaigos patvirtintą tvarką.

15. Kasmet iki liepos 1 d. įgaliota įstaiga atlieka Įmonių pateiktų ataskaitų patikrinimą bei parengia ir pateikia Energetikos ministerijai apibendrintą analitinę informaciją už praėjusius metus apie energijos taupymo susitarimų įgyvendinimą. Kartu su apibendrinta informacija .xlsx formatu pagal kiekvieną Įmonę pateikiama suvestinė informacija, kurioje nurodoma: įdiegtos energijos efektyvumo didinimo priemonės, pagal įdiegtas priemones įgyvendinti atskiri veiksmai, jų kiekis, Įmonės reikšmingo indėlio diegiant energijos efektyvumo priemones pagrindumas, Įmonių metinių ataskaitų turinio kokybė, metinėse ataskaitose nurodyti energijos sutaupymai, energijos sutaupymų apskaičiavimo metodikos ir metodikoje naudojamų prielaidų ir (ar) kriterijų pagrindumas, metinių ataskaitų ir jose nurodytų energijos sutaupymų patikrinimo imtis, sutaupyto energijos kiekio pokytis po patikrinimo, patikrinimo metu nustatyti bei nepašalinti trūkumai ir pažeidimai, kiekvienos taupymo priemonės ekonominio pagrindumo principai, kita, Energetikos ministerijos ar įgaliotosios įstaigos nuomone, aktuali informacija.

16. Įgaliota įstaiga, atlikusi nepriklausomą Įmonių pateiktų ataskaitų bei sutaupytos energijos kiekių patikrinimą, kasmet iki rugpjūčio 1 d. informuoja Įmones apie patikrinimo rezultatus, įskaitant informaciją apie netinkamai deklaruotas taupymo priemones ir (ar) taupymo priemonių sutaupytos energijos netinkamą apskaičiavimą.

17. Įgaliota įstaiga, pasirinktoje Lietuvos Respublikos ūkio srityje, turi teisę patikrinti taupymo priemonių faktinį įgyvendinimą, ekonomiškumą, įdiegimo kaštus ir sutaupytos energijos skaičiavimo metodus. Jei Įmonės pačios investavo į taupymo priemones, įgaliota įstaiga turi teisę patikrinti taupymo priemonių išlaidas pagrindžiančius dokumentus.

V SKYRIUS SUTAUPYTOS ENERGIJOS APSKAIČIAVIMO PRINCIPAI

18. Įdiegtos taupymo priemonės turi taupyti energiją pas galutinį vartotoją.

19. Įmonės įgyvendinant energijos taupymo priemones gali neapsiriboti Įmonės veiklos teritorija ar energetikos sektoriumi.

20. Siekdamas, kad diegiamos taupymo priemonės būtų ekonomiškai efektyvios galutiniam vartotojui, Įmonės ir (ar) kiti asmenys skatina galutinius vartotojus pasirinkti ekonomiškai efektyviausias energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones.

21. Sutaupyta energija skaičiuojama naudojant energijos matavimo metodus arba reprezentatyvias skaičiuojamasias metodikas arba vadovaujantis Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupytos energijos apskaičiavimo ir priežiūros tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 1-320 „Dėl Energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemonių sutaupytos energijos apskaičiavimo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“. Papildomi sutaupytos energijos skaičiavimo metodai ir principai taikomi tokiais atvejais:

21.1. kai taupymo priemonės diegiamos galutinių vartotojų objektuose:

21.1.1. kai modernizuojama energijai imli įranga, sutaupyta energija skaičiuojama tik kaip skirtumas tarp pakeistų technologijų ir energetiškai efektyvesnių sprendinių, kuriuos įsidiegė galutinis vartotojas dėl Įmonės ar kito asmens dalyvavimo;

21.1.2. jei galutinis vartotojas nusprendžia dėl kitų nei taupymo priemonės diegimo priešasčių nebenaudoti tam tikro įrenginio arba nevykdyti tam tikros veiklos, kurios metu buvo vartojama energija, tuomet toks nesuvaldomas energijos kiekis nėra skaičiuojamas kaip sutaupyta energija;

21.1.3. yra sujungiami technologiniai įrenginiai ar objektai ir tuo pačiu diegiamos taupymo priemonės, tai sutaupyta energija skaičiuojama įvertinant tokių technologinių įrenginių ar objektų sunaudojamą energiją prieš taupymo priemonės įdiegimą ir po jos įdiegimo;

21.1.4. yra keičiama įranga. Sutaupyta energija skaičiuojama kaip skirtumas tarp keičiamos įrangos energijos suvartojimo ir efektyvesnės įrangos energijos suvartojimo;

21.2. kai keičiama ar modernizuojama įranga ne galutinių vartotojų objektuose, o perdavimo, skirstymo tinkluose, transformatorių pastotėse, transformatorinėse, skirstymo punktuose, siurbliuose, matavimo ar reguliavimo stotyse ir pan., dėl kurių sumažėja technologinės energijos sąnaudos perdavimo ir (ar) skirstymo tinkle, tokia sutaupyta energija nėra deklaruojama Energetikos ministerijai pagal šio Aprašo reikalavimus;

21.3. kai galutinių vartotojų objektuose diegiamos atsinaujinančių energijos išteklių technologijos, kurios gamina energiją vien tik galutinių vartotojų poreikiams, tačiau dėl jų įdiegimo galutinės energijos sutaupymo pas galutinį vartotoją nėra, tokia sutaupyta energija nėra deklaruojama Energetikos ministerijai pagal šio Aprašo reikalavimus;

21.4. kai galutinių vartotojų objektuose keičiamas šilumos gamybos įrenginys, sutaupyta energija skaičiuojama įvertinant tokių šilumos gamybos įrenginių efektyvumą prieš taupymo priemonės įdiegimą ir po jos įdiegimo, vadovaujantis energijos sutaupymų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. sausio 17 d. įsakymu Nr. 1-12 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 4 prioriteto „Energijos efektyvumo ir atsinaujinančių išteklių energijos gamybos ir naudojimo skatinimas“ 04.3.2-LVPA-V-111 priemonės „Katilų keitimas namų ūkiuose“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 1 patvirtinimo“;

21.5. kai galutinių vartotojų objektuose įdiegiama atliekinės šilumos panaudojimo galutinio vartotojo apsirūpinimo energija tikslams įranga, sutaupyta energijai priskiriami energijos skaičiuojamieji duomenys;

21.6. kai atnaujinami esami pastatai ar dalis pastato, tuomet sutaupyta energija apskaičiuojama lyginant pastato energinio naudingumo sertifikatų duomenis prieš ir po atnaujinimo;

21.7. kai diegiamos taupymo priemonės sutaupyta energija turi būti apskaičiuojama kiekvienai taupymo priemonei ir priemonės atskiram veiksmui. Sutaupyta energija skaičiuojama užtikrinant suvartoto energijos kiekio normalizavimą atsižvelgiant į išorės sąlygas, darančias poveikį energijos vartojimui;

21.8. kai galutinio vartotojo objekte energijos apskaitos prietaisai keičiami išmaniosios apskaitos reikalavimus atitinkančiais apskaitos prietaisais, laikoma, kad sutaupyta energija sudaro 5

procentus prieš naujų prietaisų įdiegimą artimiausio atitinkamo laikotarpio galutinio vartotojo suvartoto energijos kiekio. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. Energetikos ministerija inicijuoja nacionalinės studijos atlikimą, kurioje būtų išanalizuota reprezentatyvi galutinių vartotojų imtis bei kokia verte energijos taupymo poveikis pas galutinį vartotoją laikui bėgant mažėja, įdiegus išmaniąją apskaitą;

21.9. jeigu taupoma skirtingų rūšių energija, skaičiavimai atliekami kiekvienai energijos rūšiai atskirai.

22. Visi skaičiavimai ir prielaidos aprašomi, taip pat pridedami ar nurodomi naudojamų duomenų ir prielaidų reprezentatyvūs oficialūs šaltiniai. Ši informacija yra saugoma Įmonėje, kaip nurodyta šio Aprašo 12 punkte.

23. Sutaupyta energija vienos Įmonės gali būti perleidžiama kitai Įmonei prieš pastarajai pateikiant metinę ataskaitą Energetikos ministerijai. Toks perleidimas galimas tik tuomet, kai taupymo priemonė jau yra įdiegta ir ta Įmonė, kuri perleidžia kitai Įmonei sutaupyta energiją, turi taupymo priemonės įdiegimą pagrindžiančius dokumentus. Sutaupyta energija kitai Įmonei perleidžiama kartu su taupymo priemonės įdiegimą pagrindžiančiais dokumentais. Susitarimai dėl perleidžiamų sutaupymų dalies, viršijančios energijos sutaupymo tikslus, tarp operatorių, priklausančių tai pačiai valstybės įmonei, sudaromi neatlygintinai.

24. Sutaupytos energijos skaičiavimus atlieka ir patvirtina atitinkamos srities atestuoti auditoriai ir (ar) galutinio energijos vartotojo ir (ar) kito asmens ir (ar) Įmonės kompetetingi specialistai.

25. Vienu metu diegiant kelias taupymo priemones, sutaupyta energija skaičiuojama atskirai pagal kiekvieną priemonę ir pagal kiekvieną priemonės atskirą veiksmą.

26. Įmonių sutaupyta energija kasmet sumuojama atsižvelgiant į taupymo priemonės gyvavimo trukmę.

VI SKYRIUS ATASKAITOS

27. Įmonės informaciją apie sutaupyta energiją įgaliotajai įstaigai ir Energetikos ministerijai teikia vieną kartą per metus iki kiekvienų metų kovo 1 d. Metinė ataskaita apie sutaupyta energiją už praėjusius kalendorinius metus teikiama .xlsx formatu (Aprašo 4 priedas). Kai Įmonės dalyvauja įgyvendinant energijos taupymo priemones pagal sutartis su kitais asmenimis ar galutiniais vartotojais, papildomai su metine ataskaita pateikiami detalūs įgyvendintų taupymo priemonių duomenys (Aprašo 2 ir/ar 3 priedas).

28. Į metinę ataskaitą turi būti įtraukiama informacija tik apie jau įdiegtas taupymo priemones, t. y. atsiskaitoma tik už tą sutaupyta energiją, dėl kurios sutaupymo visos veiklos yra užbaigtos.

29. Ataskaitose teikiamoje informacijoje privaloma nurodyti įdiegtas taupymo priemones, priemonių atskirų veiksmų kiekį, galutinio vartotojo pavadinimą ir tipą, taupymo priemonės įgyvendinimo adresą (nekilnojamojo turto unikalų numerį) arba transporto priemonės registracijos numerį (jei taupymo priemonė, susijusi su energijos vartojimo efektyvumo priemonių diegimu transporto srityje), taupymo priemonės pobūdį ar tipą, sutaupytos energijos kiekį, sutaupytos energijos rūšį, galutinio vartotojo ekonominį sektorių (namų ūkių, viešojo sektoriaus, žemės ūkio, pramonės, prekybos ir paslaugų, transporto (visa registruojamo transporto sutaupoma energija priskiriama transporto sektoriui)). Ši informacija teikiama .xlsx formatu.

30. Ataskaitos gali būti tikslinamos Įmonės iniciatyva arba Energetikos ministerijos ir (ar) įgaliotosios įstaigos prašymu. Patikslinimai Energetikos ministerijai ir (ar) įgaliotajai įstaigai turi būti pateikiami atskiru nuo ataskaitų dokumentu ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos.

31. Įmonės savo interneto svetainėse turi skelbti bendrą informaciją apie sudarytus susitarimus, suderintą sutaupyti energijos kiekį, vykdomas iniciatyvas, energijos sutaupymų progresą, galimas taupymo priemones galutiniams vartotojams, kurias teikia pati Įmonė ar kiti asmenys.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Įmonės gali susitarti tarpusavyje dėl taupymo priemonių įgyvendinimo tam tikrose Lietuvos Respublikos ūkio srityse.

33. Privaloma sutaupyti energija Įmonėms gali būti sumažinama, jei įvertinus pažangą siekiant nacionalinių energijos vartojimo efektyvumo tikslų, kitos energijos vartojimo efektyvumo didinimo politikos priemonės viršija jomis planuojamą sutaupyti energiją, taip pat, jei į susitarimus pasirašančių Įmonių imtį papildomai įtraukiamos kitos energetikos įmonės.

34. Energetikos ministerija, susipažinusi su Įmonių pateiktomis metinėmis ataskaitomis, kiekvienais metais įvertina poreikį koreguoti energijos sutaupymo susitarimus, praplėsti subjektų, kurie pagal šį Aprašą privalo pasirašyti susitarimus su Energetikos ministerija dėl energijos sutaupymo, skaičių, kad Lietuvos Respublikai iškelti energijos vartojimo efektyvumo tikslai būtų tinkamai ir laiku pasiekti.

- 3.3. viešinti apibendrintą informaciją apie pagal šį Susitarimą sutaupytą energiją;
- 3.4. konsultuoti galutinius vartotojus energijos taupymo klausimais;
- 3.5. siekti energijos sutaupymų pačiai arba per kitus asmenis;
- 3.6. inicijuoti ir (ar) dalyvauti įgyvendinant energijos taupymo priemones visose Lietuvos Respublikos ūkio srityse;
- 3.7. sudaryti sutartis su galutiniais vartotojais dėl teisės į sutaupytą energiją;
- 3.8. deklaruoti pačios Įmonės, kaip galutinio vartotojo, sutaupytą energiją Apraše nustatyta tvarka;
- 3.9. nedelsiant inicijuoti papildomas energijos taupymo priemones Įmonės viduje ir (ar) visose Lietuvos Respublikos ūkio srityse, jeigu sutaupymo kiekiai vykdomi žemesniu nei pagal grafiką lygiu.
- 4. Energetikos ministerijos teisės ir pareigos:
 - 4.1. teikti Įmonei konsultacijas šio Susitarimo ir Aprašo taikymo ribose, įskaitant Įmonių konsultavimą dėl konkrečių taupymo priemonių tinkamumo;
 - 4.2. prašyti Įmonės patikslinti metinę ataskaitą bei reprezentatyviais duomenimis pagrįsti taupymo priemonių vertinimo duomenis;
 - 4.3. gauti iš Įmonės su taupymo priemonės įdiegimu susijusius dokumentus ar jų kopijas;
 - 4.4. gauti iš Įmonės kitą informaciją, Lietuvos Respublikos teisės aktais nustatyta tvarka;
 - 4.5. teikti įgaliotai įstaigai nagrinėti, o Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai, esant Susitarimo pažeidimui – atsakomybės klausimui spręsti, Įmonių pateiktas ataskaitas, taupymo priemonių vertinimo duomenis, su taupymo priemonės įdiegimu susijusius dokumentus ar jų kopijas;
 - 4.6. Energetikos ministerija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 17 straipsnio 2 dalimi, prieš perduodama informaciją Valstybinei energetikos reguliavimo tarybai apie galimą šio Susitarimo nevykdymą, informuos Įmonę apie netinkamą šio Susitarimo vykdymą ir nustatys Įmonei ne trumpesnę nei 10 ir ne ilgesnę nei 30 darbo dienų terminą pažeidimams pašalinti;
 - 4.7. pagal kompetenciją pasirinktais būdais didinti galutinių vartotojų suinteresuotumą, motyvaciją taupyti energiją ir sutaupytą energiją deklaruoti.

III SKYRIUS ATSISKAITYMAS

- 5. Įmonės periodiškai atsiskaito Energetikos ministerijai ir įgaliotajai įstaigai pagal Aprašo reikalavimus.

IV SKYRIUS SUSITARIMO GALIOJIMAS, PAKEITIMAS IR NUTRAUKIMAS

- 6. Susitarimas įsigalioja nuo jo pasirašymo dienos. Jeigu Susitarimas Šalių pasirašomas ne tą pačią dieną, laikoma, kad susitarimas įsigalioja tą dieną, kai jį pasirašo antroji šalis.
- 7. Susitarimas galioja iki 2031 m. gruodžio 31 d.
- 8. Susitarimas gali būti keičiamas, papildomas ir (ar) pratęsimas tik rašytiniu abiejų Šalių susitarimu.

V SKYRIUS NENUGALIMOS JĖGOS APLINKYBĖS

- 9. Šalys atleidžiamos nuo atsakomybės už visišką ar dalinį savo įsipareigojimų pagal Susitarimą neįvykdymą, jeigu įrodo, kad tai įvyko dėl aplinkybių, kurių jos negalėjo kontroliuoti bei protingai numatyti Susitarimo sudarymo metu ir, kad negalėjo užkirsti kelio šių aplinkybių ar jų pasekmių atsiradimui (nenugalimos jėgos aplinkybės). Šalys nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes supranta taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.212

straipsnyje ir Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkyboms taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkyboms taisyklių patvirtinimo” tiek, kiek jos neprieštarauja Lietuvos Respublikos civiliniam kodeksui.

10. Susitarimo Šalis, kuri dėl nenugalimos jėgos aplinkybių negali įvykdyti priimtų įsipareigojimų, privalo ne vėliau kaip per 15 kalendorinių dienų nuo sužinojimo apie tokias aplinkybes dienos informuoti apie tai kitą Susitarimo Šalį. Pavėluotas ar netinkamas kitos Šalies informavimas ar informacijos nepateikimas atima iš jos teisę remtis nenugalimos jėgos aplinkybėmis kaip pagrindu, atleidžiančiu nuo atsakomybės dėl ne laiku ar netinkamo priimtų įsipareigojimų vykdymo ar nevykdymo.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11. Susitarime vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip nurodyta Apraše.

12. Vienos Šalies kitai Šaliai teikiama informacija, pranešimai, įspėjimai, susiję su šio Susitarimo vykdymu, turi būti pateikiami kitai Šaliai raštu.

13. Pasikeitus Šalių adresams, telefonų numeriams, elektroninio pašto adresams, Šalys įsipareigoja apie tai nedelsdamos informuoti viena kitą.

14. Visi su šiuo Susitarimu susiję ginčai sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

15. Susitarimas sudarytas dviem egzemplioriais, po vieną kiekvienai Susitarimo šaliai.

16. Šalių parašai ir rekvizitai:

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius Tel. +370 706 64715 el. p. info@enmin.lt Kodas 302308327	[Imonės pavadinimas] [Adresas, kontaktai, kodas] [Pasirašančiojo pareigos, vardas, pavardė]
[Pareigos, vardas, pavardė]	[Pasirašymo data]
[Pasirašymo data]	

(Sutaupytos energijos duomenų teikimo forma)

**ENERGIJOS TAUPYMO PRIEMONĖS VERTINIMO DUOMENYS (PASTATAMS,
TECHNOLOGINIAMS PROCESAMS IR ĮRENGINIAMS)**

1.	Taupymo priemonės (projekto) pavadinimas				
1.1.	Įmonės finansinis indėlis į taupymo priemonę				
1.2.	Įmonės techninio pobūdžio indėlis į taupymo priemonę				
2.	Galutinis vartotojas				
3.	Objekto pavadinimas				
4.	Pastato paskirtis (jei taikoma)				
5.	Technologinis procesas ir (ar) įrenginys (jei taikoma)				
6.	Taupymo priemonės (projekto) įgyvendinimo adresas				
7.	Ekonomikos sektorius				
8.	Priemonės diegimo (projekto įgyvendinimo) pradžia (metai-mėnuo-diena)				
9.	Priemonės įdiegimo (projekto įgyvendinimo) pabaiga (metai-mėnuo-diena)				
10.	<i>Pastato bendrieji duomenys (jei taikoma):</i>				
10.1	Pastato statybos metai				
10.2	Pastato šildomų (vėsinamų) patalpų plotas, m ²				
10.3	Pastato šildomų (vėsinamų) patalpų tūris, m ³				
11.	Energijos suvartojimas PRIEŠ taupymo priemonių įdiegimą		Energijos suvartojimas PO taupymo priemonių įdiegimo*		Priemonės gyvavimo trukmė, metai
	Vartojama energija	Metinės energijos sąnaudos, MWh	Vartojama energija	Metinės energijos sąnaudos, MWh	Sutaupyta energija, MWh
11.1.					
[...]					
12.					Viso:
13.	<i>Įdiegtų taupymo priemonių aprašymas (energijos sutaupymų apskaičiavimo metodika, metodikoje naudojamų reprezentatyvių prielaidų šaltiniai ir pan.):</i>				
13.1.					
[...]					
14.	Patvirtinu, kad pateikti duomenys yra teisingi.				
15.	Duomenis pateikusio asmens pareigos, parašas, vardas ir pavardė				
16.	Duomenis pateikusio asmens kontaktinė informacija (telefono numeris, el. paštas)				

* Pagal Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo 21 punktą

(Sutaupytos energijos duomenų teikimo forma)
ENERGIJOS TAUPYMO PRIEMONĖS VERTINIMO DUOMENYS (TRANSPORTUI)

1.	Taupymo priemonės (projekto) pavadinimas												
1.1	Įmonės finansinis indėlis į taupymo priemonę												
1.2	Įmonės techninio pobūdžio indėlis į taupymo priemonę												
2.	Galutinis vartotojas ir jo adresas												
3.	Priemonės diegimo (projekto įgyvendinimo) pradžia (metai-mėnuo-diena)												
4.	Priemonės įdiegimo (projekto įgyvendinimo) pabaiga (metai-mėnuo-diena)												
5.	Priemonės gyvavimo trukmė												
6.	PRIEŠ taupymo priemonių įdiegimą						PO taupymo priemonių įdiegimo*						Sutaupyta energija, kWh
	Transporto priemonė	Vidutinė rida per metus, km	Energija (kuro rūšis)	Energijos sąnaudos, l (jei elektra-kWh)	Energijos sąnaudos, l/100 km	Energijos sąnaudos, kWh	Transporto priemonė	Vidutinė rida per metus, km	Energija (kuro rūšis)	Energijos sąnaudos, l (jei elektra-kWh)	Energijos sąnaudos, l/100 km	Energijos sąnaudos, kWh	
6.1													
[...]													
												Viso:	
7.	<i>Įdiegtų taupymo priemonių aprašymas (energijos sutaupymų apskaičiavimo metodika, metodikoje naudojamų reprezentatyvių prielaidų šaltiniai ir pan.):</i>												
7.1													
[...]													

8.	Patvirtinu, kad visos transporto priemonės, kurios buvo pakeisto naujomis yra įmonėje nebenaudojamos ir išregistruotos.
9.	Patvirtinu, kad pateikti duomenys yra teisingi.
10.	Duomenis pateikusių asmens pareigos, parašas, vardas ir pavardė
11.	Duomenis pateikusių asmens kontaktinė informacija (telefono numeris, el. paštas)

* Pagal Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo 21 punktą

(Sutaupytos energijos duomenų teikimo forma)

[...] M. ĮDIEGTŲ ENERGIJOS TAUPYMO PRIEMONIŲ SUVESTINĖ

Eil. Nr.	Taupymo priemonės pavadinimas	Taupymo priemonės atskiri veiksmai	Galutinis vartotojas (Ekonomikos sektorius)	Taupymo priemonės įgyvendinimo adresas	Taupymo priemonės įgyvendinimo data	Įdiegtos taupymo priemonės aprašymas (energijos sutaupymų apskaičiavimo metodika, metodikoje naudojamų reprezentatyvių prielaidų šaltiniai ir pan.)	Taupymo priemonės gyvavimo trukmė, metais	Energijos rūšis	Sutaupytos energijos kiekis, GWh	Investicijos į priemonę, tūkst. Eur

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas
Nr. [1-341](#), 2018-12-17, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20669
Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 1-187 „Dėl Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-252](#), 2020-08-17, paskelbta TAR 2020-08-18, i. k. 2020-17470

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2017 m. liepos 14 d. įsakymo Nr. 1-187 „Dėl Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo